

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: X., narozený X.
bytem X.

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2023, č. j.: OAM-483/ZA-ZA12-K02-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2023, č. j.: OAM-483/ZA-ZA12-K02-2022, jímž mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena jeho práva žadatele o mezinárodní ochranu, v důsledku čehož mu hrozí závažná újma. V zemi původu se necítil bezpečně, náhodně ho přepadla skupina, X.; motiv napadení však asi nebyl politický. Na policii se neobrátil, neboť jí nevěří pro vysokou míru korupce, a zároveň se bál, aby se jemu nebo jeho blízkým něco nestalo. Jak uvádí na svých webových stránkách Ministerstvo zahraničních věcí, v celé Nigérii hrozí útoky teroristických a organizovaných zločineckých skupin. V České republice se žalobce chce usadit a vydělávat peníze. Po návratu do Nigérie by mu hrozila bezprostřední újma na zdraví a lidské důstojnosti. Žalovaný se nezabýval řádným posouzením aktuálního statusu bezpečnosti země původu, čímž nesplnil požadavky plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 12. 10. 2022, č. j.: 10 Azs 161/2022-56.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Žalobce nebyl ve vlasti vystaven pronásledování, které mu nehrozí ani po návratu. Rozsudek NSS, č. j.: 10 Azs 161/2022-56, se vztahuje ke konceptu bezpečné země ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu a jeví se na žalobcovu věc nepřipadným. Informace na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí jsou určeny občanům České republiky, když upozorňují na rizika při cestování do konkrétních států. Ačkoli nigerijská policie dopadla pachatele loupeže, jejíž obětí byl žalobce, ve věci dalšího napadení se na ni neobrátil a incident nebyl schopen jakkoli doložit. Žalobce nikdy neměl potíže se státními orgány a původci jeho problémů byly soukromé osoby; žil v bezpečné části země a činnost skupiny Boko Haram nepředstavuje vážné ohrožení života obyvatel již z pouhé přítomnosti na místě. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce v poskytnutí údajů k žádosti dne 10. 5. 2022 uvedl, že je národnosti Igbo, mluví anglicky a jazykem Igbo, je katolík, o politiku se nezajímá, je svobodný, bezdětný, vlast opustil X. a dne 28. 2. 2022 přicestoval do České republiky, má X., užívá na to léky. O mezinárodní ochranu žádá, protože v roce 2021 byl přepaden. Jeden z pachatelů byl hledán X., poněvadž se mělo jednat o nájemného vraha X. Policie po žalobci požadovala, aby svědčil u soudu, načež neznámé osoby začaly vyhrožovat jeho příbuzným, žalobce zbily a X. Žalobce si zařídil X., kvůli válce přijel do České republiky, chtěl by tu X., ale nedostal vízum.
6. Během pohovoru vedeného dne 10. 5. 2022 žalobce dále uvedl, že při identifikaci pachatelů přepadení X. si policejní úředníci všimli, jak se domlouvá s pachateli. Žalobce je totiž nechtěl obvinít, požadoval ovšem vrácení svých věcí. Policisté mu nabídli, aby svědčil v řízení před soudem, za což mu jeho věci vydají. Neznámí lidé potom vyhrožovali X. Policie by nedokázala ochránit žalobce ani jeho příbuzné, většina policistů nepracuje „čistě“. Po návratu by útočníci mohli žalobce napadnout, když mu již dali poslední varování. Žalobce nikdy neměl potíže se státními orgány, pouze X. byl bezdůvodně ve vyšetřovací vazbě. Zdravotní problémy měl od svého pobytu X., lékařskou zprávu nemohl najít.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

7. Ve správním spisu jsou obsaženy zprávy o zemi původu, konkrétně Nigérie, Ministerstvo zahraničních věcí USA, 12. 4. 2022, Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2021; Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 20. 6. 2022; Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 23. 11. 2022, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.
8. Dne 11. 1. 2023 se žalobce mohl seznámit s podklady rozhodnutí. K úkonu se dostavil, podklady nechtěl doplnit a pouze obecně odkázal na trvale zhoršenou bezpečnostní situaci na území Biafry na východě země původu.
9. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 24. 1. 2023.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Podle ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu *ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmu se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu, za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup.*
13. Podle ust. § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
14. Soud předně uvádí, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zabýval všemi důvody pro udělení mezinárodní ochrany a dostatečně odůvodnil jejich nenaplnění. V případech některých tvrzení shledal žalovaný nevěrohodnost žalobcova azylového příběhu. Obecně postačí, pokud žadatel o mezinárodní ochranu podá věrohodnou výpověď a na žalovaném bude její případné vyvrácení shromážděnými podklady. Předestřený závěr vyplývá též z judikatury NSS, např. druhá právní věta k rozsudku ze dne 21. 12. 2005, č. j.: 6 Azs 235/2004–57, uvádí: „Není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“ Žalovaný si opatřil relevantní podklady a na jejich základě věrohodnost určitých tvrzení žalobce vyvrátil, což učinil logickým způsobem a za využití dostatečných skutkových zjištění. Žádné z žalobcových obav nebyly vyhodnoceny jako azylové důvody ani důvody pro udělení doplňkové ochrany, v čemž soud nenalézá nezákonnost. Žalovaný nevyšel z domněnek, ale opatřil si dostatek adresných a Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

aktuálních zpráv o zemi původu dokládajících poměry v žalobcově vlasti. Žalobce byl podrobně vyslechnut ohledně svých tvrzení, žalovaný jeho azylový příběh následně pečlivě přezkoumal, z jeho postoje a postupu nikterak nevyplývá nezájem či nepochopení situace žadatelů o mezinárodní ochranu. Napadené rozhodnutí nelze shledat v žádném ohledu nicotným, rozhodoval příslušný správní orgán, z rozhodnutí je zřejmé, jak bylo rozhodnuto, nelze je označit ani za právně či fakticky neuskutečnitelné. Žalovaný taktéž přihlédl ke všem podstatným skutečnostem a řádně je posoudil.

15. Obavy ze soukromých osob mohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pouze, pokud se žadatel nemůže obrátit s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány; nepokusil-li se žadatel řešit své potíže se státními orgány své vlasti, nebude mu zpravidla moci být mezinárodní ochrana udělena (s výjimkou případů, kdy by pokus o vnitrostátní ochranu byl předem zjevně marný). Žalobce sice upozorňoval, že nigerijská policie nepracuje „čistě“, nicméně v jeho případě dokázala dopadnout pachatele loupeže z X. 2021. Ve věci výhrůžek a X. se žalobce na policii neobrátil a nebyl schopen vysvětlit, proč by v tomto případě již policie nekonala, resp. by postupovala v rozporu s právními předpisy a měla stranit pachatelům. Soud se shoduje s hodnocením žalovaného na s. 5 napadeného rozhodnutí, že nepůsobí věrohodně, pokud žalobce sám připouští, že s pachateli chtěl jednat o vrácení odcizených věcí, aby nečelili trestnímu stíhání. Za této situace by žalobce jen stěží mohl být pokládán za X., měl-li jeden z pachatelů přepadení být vrahem X. Nigerijské orgány evidentně nepodporovaly ani netolerovaly činnost osob, které měly žalobce přepadnout, vyhrožovat mu, a nakonec ho i X., žalobce se sám o své vůli vzdal pomoci ze strany veřejné moci.
16. Pokud jde o nedemokratický systém ve vlasti a aktivity skupiny Boko Haram, soud připomíná, že posouzení důvodů pro udělení azylu je vždy individuální a samotná existence nedemokratického systému ve vlasti není dostatečná. Žalobce v azylovém řízení netvrdil, že by měl být pronásledován z některého z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu; v žalobě nadto ani nevyslovil obavu z pronásledování z politických, náboženských či etnických důvodů. K nutnosti posuzovat azylový příběh případ od případu a nepřístupovat k paušálnímu hodnocení občanů příslušného, byť autoritářského, státu se vyslovil NSS již v právní větě k rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j.: 3 Azs 303/2004 – 79: *„Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.“* Žalobce žil v bezpečné části země a nevysvětlil, proč by mu mělo hrozit nebezpečí od skupiny Boko Haram, proti níž vede nigerijský stát ozbrojený boj.
17. U žalobce nebyly nalezeny humanitární důvody, jež by mohly vést k udělení tzv. humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Žalobce netrpí závažným onemocněním nebo postižením, nepečuje ani o osobu na něm zcela závislou a Nigérie není ve stavu humanitární katastrofy. Žalovaný odpovídajícím způsobem zkoumal, zda u žalobce existují důvody hodné zvláštního zřetele, dospěl však k negativnímu závěru (vizte s. 7 napadeného rozhodnutí), s čímž se soud ztotožňuje. K důvodům ustanovení § 14a odst. 2 písm. a), b) ani c) zákona o azylu žalobce nic konkrétního neuvedl. Nevyjádřil individualizovanou obavu z popravy, mučení či nelidského zacházení nebo trestání ani z Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

ozbrojeného konfliktu ve vlasti; ohledně obav ze soukromých osob se měl obrátit na státní orgány své vlasti, které mu již pomohly v souvislosti s loupežným přepadením. Soud neshledal, že by žalobcův konkrétní azylový příběh svědčil o důvodných obavách z pronásledování (§ 12 zákona o azylu) ani o skutečném nebezpečí vážné újmy (dle § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu), které by mu mohly hrozit po návratu do vlasti. Žalobce taktéž neuváděl žádné okolnosti, které by alespoň naznačovaly možné porušení mezinárodních závazků České republiky způsobené jeho vycestováním (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023), obecné zmaření snahy usadit se v České republice a vydělávat zde peníze žádný mezinárodní závazek neporušuje.

18. Co se týče odkazu na článek „Protesty proti policejní brutalitě v Nigérii“ Centra pro lidská práva a demokracii, žalobce v žalobních tvrzeních uvedený článek nikterak nespojoval se svým konkrétním azylovým příběhem. Žalobce dosud nečelil žádným problémům ze strany nigerijských státních orgánů a v souvislosti s pobytem ve vyšetřovací vazbě X. nebyl z ničeho obviněn, taktéž zprávy obsažené ve správním spisu shledal soud v kontextu žalobních bodů za dostatečně reflektující poměry v zemi původu, nebylo proto třeba doplnit daným článkem dokazování. Informace Ministerstva zahraničních věcí dostupné na jeho webových stránkách jsou pak toliko doporučením určeným občanům České republiky cestujícím do Nigérie a nejsou nijak spojeny s důvody žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu; provádět dokazování doporučeními turistům, byť by se jednalo o oficiální informace, by vzhledem k projednávané věci nemohlo přinést příléhavé a adresné poznatky, tím méně v kontextu dostatečných podkladů obsažených ve správním spisu. Stran rozsudku NSS, č. j.: 10 Azs 161/2022-56, se soud ztotožňuje s žalovaným, že jej na žalobcovu věc nelze aplikovat, neboť otázka bezpečné země původu ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu vůbec nebyla předmětem azylového řízení.
19. Ve vztahu k žalobním bodům je proto třeba uzavřít, že žalovaný dostatečně zjistil skutečný stav věci, řádně posoudil všechny okolnosti ve vztahu k možnému udělení azylu i doplňkové ochrany, zjistil všechny rozhodné okolnosti a napadené rozhodnutí lze mít za přesvědčivé, žalovaný též přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a své závěry řádně odůvodnil v napadeném rozhodnutí.
20. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. prosince 2023

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.